

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 45/2009
12.6.2009

Asia Korvausvaatimus

Korvausvaatimuksen tekijä

insinööri

Virasto yliopisto

Korvausvaatimus

Yliopisto on velvoitettava maksamaan X:lle valtion virkamieslain 9 §:n vastaisen menettelyn johdosta 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus 58 043,76 euroa korkolain mukaisine viivästyskorkoineen 30.9.2007 lukien.

Vaatimuksen perusteet

X on työskennellyt yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen (myöhemmin Koulutus- ja tutkimuspalvelut eli KOTU) palveluksessa yhdenjaksoisesti ajalla 23.11.1992–30.9.2007 eli noin 14 vuotta ja 10 kuukautta. X työskenteli suunnittelijana aluksi työsopimussuhteessa ajalla 23.11.1992–22.5.1993 ja sen jälkeen virkasuhteessa ajalla 23.5.1993–30.9.2007. Määräaikaisia virkanimityksiä oli yhteensä 32.

Määräaikaisuuden peruste on kirjattu nimittämiskirjoihin vuodesta 2002 lukien eli ajalla 1.1.–30.4.2002 projekti, 1.5.–31.12.2002 viisi eri projektia ja 1.1.2003 lähtien ainoastaan projektiluontoinen työ.

Projektit, joiden parissa X on työskennellyt, ovat jatkuneet virkasuhteesta toiseen ja olleet luonteeltaan yliopiston varsinaiseen toimintaan kuuluvia ja jatkuvasti toistuvia. Erilaisiin koulutusprojekteihin liittyvä työ on myös ollut jatkuvaa, vaikka projektien aiheet ja sisältö ovatkin muuttuneet. X on myös työskennellyt samanaikaisesti usean projektin parissa. X:n tehtävät ovat pysyneet käytännössä muuttumattomina koko palvelussuhteen ajan, koska yksikön työtapana on ollut sellainen, että koulutukset ja hankkeet on projektoitu, vaikka toiminta on ollut jatkuvaa. Virkatehtävien pysyvä luonne käy ilmi korvausvaatimuksen liitteinä olevista määräys- ja nimittämiskirjoista, X:n laatimista muistioista sekä täydennyskoulutuskeskuksen edesmenneen johtajan B:n todistuksesta.

X:n määräaikaiset nimitykset ovat myös valtiovarainministeriön ohjeen VM 48/321/2003 vastaisia.

X:llä on oikeus hakemaansa korvaukseen, jonka määrää harkittaessa on otettava huomioon se, ettei virkasuhteen päättämiseksi ole ollut perusteita, virkasuhde on kestänyt yhdenjaksoisesti yli 14 vuotta eikä X ole saanut hyväksyä virkamieslain mukaista irtisanomisaikaa.

Vastine

Yliopisto on antanut vastineen, jonka mukaan X on ajalla 1993–1997 työskennellyt suunnittelijana projekteissa sekä määräaikaisissa koulutusteknologia- ja videoneuvotteluprojekteissa, ajalla 1998–2005 palvelujen koulutus- ja tutkimuspalvelujen määräaikaisissa projektitehtävissä ja vuonna 2007 koulutus- ja tutkimuspalvelujen määräaikaisessa projektissa (ESR-rahoitus.) Vuoden 2006 X työskenteli yliopiston tietohallinnossa videoviestintäpalvelujen organisointivaiheessa eri tehtävässä.

Yliopiston koulutus- ja tutkimuspalvelut (vuoteen 1998 asti Täydennyskoulutuskeskus) järjestää yliopiston erillislaitoksena aikuiskoulutusta sekä suunnittelee ja toteuttaa yrityksille ja yhteisöille koulutus- ja kehittämisohjelmia. Koulutus- ja kehittämistoiminnasta 90 prosenttia rahoitetaan valtion budjetin ulkopuolisilla varoilla maksupalvelutuotoin ja yhteisrahoitteisella toiminnalla. Tästä johtuen yliopistojen täydennyskoulutuslaitoksissa käytettiin aiemmin määräaikaisia nimityksiä. Vuonna 2003 aloitettiin KOTU:ssa määräaikaisten virkasuhteiden vakinaistaminen ja tällä hetkellä suurin osa henkilöstöstä (54 henkilöstä 42) on vakinaisia. Rekrytointinimikkeinä ovat suunnittelija ja projektisihteeri. Suunnittelijan pätevyysvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, jota X:llä ei ole.

X:n mainitsema B:n todistus täydennyskoulutuksen tehtävien luonteesta on vuodelta 1995 ja se on annettu X:n muistion mukaan asuntolainan hakemista varten.

X:n virkasuhteiden määräaikaisuus on perustunut työn luonteeseen, määräaikaisiin tehtäviin ja kestoiltaan rajattuihin projekteihin sekä työskentelyyn eri yksiköissä ja siellä tapahtuviin tehtävien hoidon järjestelyihin.

Vastaselitys

X on antanut vastaselityksen, jonka mukaan B:n todistuksen käyttötarkoitukseksi ei ole annettava merkitystä, ainoastaan todistuksen sisällölle. Ennen vuotta 2002 määräaikaisuuden perustetta ei ole merkitty myöskään nimitysesityksiin. Perusteena ei ole pidettävä epämääräistä projektinumeroa. X:n tehtävät ovat vuosina 1993–1997 pääasiallisesti liittyneet videoneuvottelupalveluihin ja vuosina 1998–2003 videoneuvottelupalvelun ja TV-studiotoiminnan sisältämiin palveluihin. Videoneuvottelupalvelutoiminta on yksikön jatkuvaa toimintaa. Koulutus- ja tutkimuspalveluihin liittyvä koulutus- ja hanketoiminta on myös luonteeltaan pysyväisluonteista ja jatkuvaa toimintaa yksikössä, vaikka onkin projektoitu. Vuosina 2003–2007 X:n tehtäviin on kuulunut muun ohessa Atk-tuen tehtäviä sekä tieto- ja viestintäteknologinen käyttäjätuki, jonka lisäksi hän on työskennellyt erilaisissa koulutus- ja kehittämishankkeissa. Vuonna 2006 X on ollut niin sanotusti lainassa tietohallinnossa. Hankkeessa X:n tehtävät koostuivat muun muassa atk-tuen tehtävistä, videoneuvottelutehtävistä ja palvelun kehittämisestä. X:n työtehtävät ovat olleet luonteeltaan jatkuvia koko hänen työuransa ajan.

Lisävastine

Yliopistolle on varattu tilaisuus antaa lisäselvitys X:n vastaselityksen johdosta. Selvityksen mukaan koulutus- ja tutkimuspalveluissa eri toiminnat projektoidaan ja niille määrätään projektinumero taloushallintoon. Jokaiselle projektille laaditaan aina projektin suunnitteluvaiheessa budjetti, jossa määritellään projektin vaatima työmäärä ja työn tekijät. Jokainen työntekijä raportoi tekemänsä työn järjestelmään. Näistä järjestelmistä raportoitu työmäärä siirretään kustannuksiksi projekteille. Käytössä on myös projektihallinnon käsikirja ja ohjeistus. X:n tulkinta projektihallintakäytännön epämääräisyydestä ei siten pidä paikkaansa. X:n vastaselityksessään esittämät hankkeet ovat ulkopuolisen rahoituksen turvin tehtyjä määräaikaisia projekteja, jotka ovat pääosin päättyneet X:n työssäoloaikana. Myös X:n hoitamat ATK-tehtävät ovat vähentyneet merkittävästi. Niin ikään projekti päättyi ja sen pohjalta syntynyt videopalvelutoiminto organisoitui yliopiston tietohallintoon. Toiminnan kehittämiseen liittyvä ESR -rahoitteinen hanke päättyi 30.9.2007. X:n tehtäviin kuului laboratoriotilojen käyttöönottovaiheen tekninen varustelu.

Lisävastaselitys

X on antanut yliopiston lisäselityksen johdosta vastaselityksen, jonka mukaan projektikäytännöt eivät poista sitä tosiseikkaa, etteikö toiminta olisi luonteeltaan jatkuvaa. Projektille myönnettiin jatkoaikaa ja X:n tehtäviin kuului muuta kuin käyttöönottovaiheen tekninen varustelu.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentin mukaan virkamieheksi voidaan nimittää määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, jos työn luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkaan kuuluvien tehtävien hoidon väliaikainen järjestäminen tai harjoittelu edellyttää määräaikaista virkasuhdetta.

Virkamieslain 9 §:n 2 momentin mukaan virkaan voidaan nimittää määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, jos viran luonteeseen tai viraston toimintaan liittyvä perusteltu syy sitä vaatii.

Virat, joihin on aina nimitettävä määräajaksi, säädetään asetuksella.

Virkamieslain 56:§:n mukaan virkamiehellä, joka on ilman 9 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyä perustetta nimitetty määräajaksi tai ilman pätevää syytä toistuvasti peräkkäin nimitetty 9 §:n 1 tai 2 momentin nojalla määräajaksi, on oikeus virkasuhteen virastoon päättyessä sen vuoksi, ettei häntä enää nimitetä tämän viraston virkamieheksi, saada virastolta vähintään kuuden ja enintään 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Korvauksen määrää maksettavaksi virkamieslautakunta.

Oikeudellinen arvio

Insinööri X on työskennellyt määräaikaisena suunnittelijana yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen, myöhemmin koulutus- ja tutkimuspalvelut, palveluksessa yhdenjaksoisesti ajalla 23.11.1992–30.9.2007.

Korvauksen perusteena voivat virkamieslain mukaan olla vain perusteettomat määräaikaiset virkasuhteet valtion virkamieslain voimaantulon jälkeiseltä ajalta eli 1.12.1994 jälkeen. Näin ollen X:llä ei määräaikaisten työsuhteiden ajalta 23.11.1992–22.5.1995 eikä virkasuhteitten ajalta 23.5.1993–30.11.1994 ole oikeutta hakemaansa korvaukseen.

Ajalla 1.12.1994–30.9.2007 X on yliopiston selvityksen mukaan työskennellyt suunnittelijana erilaisissa päällekkäisissä ja toisiaan seuraneissa projekteissa kuten projekteissa ja palveluissa. X:n palkat on maksettu yliopiston ulkopuolisella projektirahoituksella. X:n tehtävät ovat kuitenkin koko ajan olleet samankaltaisia tieto- ja viestintäteknologian tukitehtäviä sekä suunnittelijan perustehtäviä kuten esimerkiksi selvitysten tekemistä, koulutussuunnittelua ja kehittämistä. X:n palvelussuhde yliopistoon on kestänyt virkamieslain voimaantulon jälkeen lähes 13 vuotta ja kaikkiaan lähes 15 vuotta. Ottaen huomioon X:n hoitamien tehtävien jatkuva luonne ja peräkkäisten palvelussuhteitten kesto-aika, pelkästään se, että X:n on selvitetty työskennelleen toisiaan seuraavissa projekteissa, joihin rahoitus on saatu yliopiston ulkopuolelta, ei ole, ESR-rahoitteisessa projektissa työskentelyä vuonna 2007 lukuun ottamatta, ollut peruste nimittää X peräkkäisiin määräaikaisiin virkasuhteisiin.

Ottaen huomioon palvelussuhteen kesto, palvelussuhteiden määräaikaista ei ole voitu perustella myöskään sillä, ettei X:llä ole vaadittavaa ylempää korkeakoulututkintoa. Näissä olosuhteissa X:llä on oikeus hakemaansa korvaukseen.

Päätös

Virkamieslautakunta velvoittaa vaatimuksen enemmälti hyläten yliopiston maksamaan X:lle 16 kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 9 § 1 ja 2 momentti, 56 §

Muutoksenhaku

Valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Esittelijä

Ulla-Maarit Heljasvuo

Virkamieslautakunnan päätös syntyi äänestyksen jälkeen. Enemmistön muodostivat puheenjohtaja Jukarainen sekä jäsenet Kulla, Paanetoja, M. Nieminen, Komulainen ja Sipiläinen.

Vähemmistön muodostivat jäsenet Äijälä ja Isomäki, jotka yhtyivät enemmistön kantaan perusteluiden osalta, mutta katsoivat, että korvaus tulee määrätä 12 kuukauden palkkaa vastaavaksi.